

Nabavni vrh: Deglobalizacija velika priložnost za Slovenijo

Pandemija covid-19 je okrepila že prisotne trende k deglobalizaciji in regionalizaciji oz. lokalizaciji proizvodnje. Čeprav je gospodarski in politični kontekst v svetu izjemno kompleksen, toksičen in negotov, so globalna gibanja velika priložnost za Evropo in Slovenijo, je bilo slišati v uvodnem delu letošnjega Nabavnega vrha.

Predsednik strokovnega sveta Združenja nabavnikov Slovenije **Srečko Bukovec** je v uvodu v letošnje srečanje nabavnikov povedal, da so pandemija in njene posledice le podkrepile dejstvo, da je globalizacija dosegla svoj vrhunec. To ne pomeni, da je ne bo več, bo pa drugačna.

Po koronskem obdobju lahko po njegovih besedah pričakujemo večji poudarek na varnosti, odpornosti, zanesljivosti in skrajšanju dobavnih verig. Vse to so dejavniki, ki spodbujajo regionalizacijo proizvodnje.

Ravno ta bo, tako Bukovec, verjetno gonilo nadaljnjega razvoja. Industrija se tako vrača na izvirne trge ali blizu njih, vrača se tudi nacionalni strateški interes, v modi so nekatere gospodarske paradigme, ki so dolga leta veljale za bogokletne.

Globalno gospodarstvo bo tako v prihajajočem obdobju najbrž manj odprto in manj svobodno, posledica pa bodo tudi višji stroški in več regulacije za podjetja, je napovedal Bukovec. Pričakuje se zmanjšanje odvisnosti od cenovno ugodnih dobaviteljev v strateških panogah. To pa je lahko pozitivno tudi za evropsko in slovensko gospodarstvo, je dejal.

Pritrdil mu je profesor z ljubljanske ekonomske fakultete Jože Damijan, ki je najprej na kratko povzel razloge za somrak globalizacije, kot smo jo poznali v zadnjih desetletjih, ter za rast populizma in protekcionizma, predvsem v razvitem svetu.

Pandemijo Damijan vidi le kot dodatek k trenutnemu kompleksnemu, negotovemu in toksičnemu svetu, ki je nastajal v zadnjih desetletjih. Svet mora tako najti novo ravnotežje med globalizacijo in lokalizacijo. Tudi Damijan zato napoveduje nadaljnji premik industrije bliže izvornim trgov ali nazaj nanje.

V tem vidi veliko priložnost za razvite države in znotraj tega za Slovenijo, ki jo prepozna kot izjemno dobro pri industriji, izvozu in poleg tega kot strateško izjemno dobro umeščeno za logistične tokove.

Manjkajo pa državi še vedno razvojne kompetence in inovacije, je ocenil Damijan. Pandemija po njegovem mnenju prinaša priložnost za rast tehnološko zahtevnejših in razvojno intenzivnih dejavnosti, a Slovenija za to potrebuje strategijo in vizijo ter spodbujanje razvojnih kompetenc.

Natančneje Slovenija po Damijanovih besedah potrebuje sodobno infrastrukturo na vseh področjih, tudi v zdravstvu in na socialnem področju, za kar med drugim predlaga ustanovitev naložbenega oz. infrastrukturnega sklada, ki bi lahko izdajal obveznice na domačem trgu.

Okrepiti mora tudi znanje in kulturo z več sredstvi za ti področji, ob pomoči pametne in učinkovite porabe sredstev **EU** mora izvesti zeleno in digitalno preobrazbo ter razviti s tem povezane nove poslovne modele, spodbujati mora tehnološki razvoj in komercializacijo razvojno prebojnih idej ter sprejeti učinkovite ukrepe za odgovor na demografski izziv, v katerih se po njegovem skrivajo številne priložnosti za gospodarsko rast in nove storitvene dejavnosti.

"Deglobalizacija je velika priložnost za nas. Pametni to izkoristijo in upam, da smo tokrat med njimi," je sklenil.

Uvodni govorniki so se dotaknili tudi trenutnih gospodarskih razmer v svetu, Evropi in Sloveniji. Bukovec je ugotavljal, da se je gospodarska rast po spomladanskem šoku zaradi zaprtja javnega življenja v nadaljevanju leta vrnila, a preden bo prišlo do izrazitega obrata navzgor, bo po njegovem mnenju še malo slabše, saj so epidemiološke razmere v Evropi v zadnjem času spet zaostrene in obstaja nevarnost novih omejitvenih ukrepov.

Damijan je omenil, da je negotovost trenutno še vedno velika. Okrepanje v Sloveniji, ki je bilo po spomladanskem zaprtju najprej zelo močno, se zdaj umirja, obstaja tudi precejšnja razlika v okrevanju med industrijo in storitvami.

Direktorica Urada **RS** za makroekonomske analize in razvoj Maja Bednaš je povzela zadnje napovedi urada, ki za letos po novem napoveduje 6,7-odstotni upad slovenskega **BDP**, za prihodnji dve leti pa 5,1- in 3,7-odstotno rast.

<https://www.sta.si/2814248/nabavni-vrh-deglobaliza...>

2 / 2

Po izrazitem odboju v obliki črke V takoj po odpravi spomladanskih omejitev bo nadaljnje okrevanje po besedah Bednaševe postopno, predvsem zaradi epidemioloških razmer bo prihajalo do nihanj. Umirjanje se je po nekaterih podatkih pokazalo že avgusta in septembra.

Okrevanje bo zelo neenakomerno tudi po dejavnostih. Nekatere so se že vrnile na ravni izpred epidemije, v nekaterih pa bo izboljševanje zelo počasno, je dodala. Zaradi novih državnih protikriznih ukrepov bodo medtem razmere na trgu dela po njenem mnenju ugodnejše od pričakovanj, še bolj, če jih bo država sprejemala tudi v naprej.